Fagbibliotekene er en viktig suksessfaktor

Hva har vi oppnådd. Fagbibliotekarer og andre bibliotekarer har arbeidet for, og oppnådd f eks:

- Universitet og Høyskoleinstitusjoner vedtar Forfatterbidragsfond, der man betaler for å få presentert forskerens artikkel gratis fra forlag.
- Tidsskrifter blir «Født digitale» i UoH, og er gratis tilgjengelige.
- DOAJ er en database som samler Open Access-forskningsartikler fra Europa, fra Lunds universitetsbibliotek
- Norart og SveMed+ er helt åpne og gratis.
- Helsebiblioteket.no er en kjemperessurs som ulike regjeringer har betalt for.

Oppgaver for fagbibliotekarer innen Open Access-arbeidet er oppgaver som naturlig hører til fagbiblioteket og er en videreutvikling av våre fag- og ansvarsområder innen forskingsdokumentasjon:

- Lage policy for implementering av OA i institusjonen, administrere vitenarkivk, velge system og designe arkiv, lage rutiner og prosedyrer for OA-arkivering. Implementere og promotere åpen tilgang og bruk av vitenarkiv internt i organisasjonen.
- Samarbeid med jurister for å avklare spørsmål rundt rettighetsklarering.
- Veilede forskere i bruk av lisensiert materiale riktig og legalt, både i forbindelse med research og egen publisering. Opplæring i bruk av publiseringsavtaler, m.m. Copyright-kompetanse med kjennskap til lisenser og avtaler.
- Administrere tilgangsrettigheter, sørge for bevaring i henhold til lover og regler (embargo m.m.)
- Bistå forskerne i valg av publiseringskanal og publiseringsmodeller, hjelpe dem å oppfylle finansieringskildenes krav og å publisere egen forskning med åpen tilgang. Fagbibliotekarer kan aktivt bidra med innmelding og kvalitetssikring av nye kanaler.
- Fagbibliotekene er pådrivere for formidling og bevisstgjøring av fersk forskning på sine respektive fagområder, både gjennom OA-løsninger og gjennom direkte møte med brukere.
- Fagbibliotekarene har unik kunnskap om metadata og brukernes bruk og behov. Bibliotekarene forvalter metadata og ser sammenheng mellom dette og brukernes informasjonsbehov, og er derfor eksperter på å gjøre forskningen gjenfinnbar i nasjonale og internasjonale databaser.

Veien videre:

- Tverfaglige møtesplasser. Småbib er et fagforum for bibliotekarer. For fagbibliotekarer som er alene om arbeidsoppgavene er det nyttig og utviklende å møtes for å diskutere utfordringer ved systemer, utveksle erfaring, m.m. (teknisk, forskere etc.) Fremover ser vi for oss at bibliotekarer og andre relevante fagfolk kan utvikle OA-tjenester sammen.

Artikler for videre lesning:

- «Samhandlingsreformen – er bibliotekene en missing link?» nr. 4/2016, Bok og bibliotek.
- «Åpen publisering + fagbibliotek = sant» nr. 4/2016 s.52-54, Bok og bibliotek.